

EDINOST

izhaja — izvešiti ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vrčajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik koncesij lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L. 7.—, pol leta L. 32.— in celoletno L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot., osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov, mm po L. 2. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

V boj za samoupravo ljudstva!

JANKO KRALJ:

Če pogledate danes v hiše naših malih kmetov in v borna stanovanja delavcev in težakov, vas bo presunila globoka žalost. Boda je pri nas. S strahom gre kmetič nasproti dolгим mesecem, ki nas ločijo od žetve in trgatve. Kruha ni več! Pri hiši in v trgovini narašča. Ognji po tvmnicah in plavžih ugašajo, vedno več delavcev stoji na cesti z grenko zavestjo, da za njih roke ni dela. V deželo se vsipajo tuje delavne moči, ki odjedajo domačinom zadnji kos kruha. Potrti zremo, kako se cele kmetijske družine selijo v Makedonijo, ker jim tam zemlja, ki jim je bila prej bogata rednica, ne more več dati dovolj kruha. Nič se ne zgodi, da bi vlada odprla našim pridelkom, predvsem vinu, prosto pot v inozemstvo. Nič se ne stori, da bi se globoke socialne rane izlečile. Kapitalizem se zmogovito dviga, njegovi praporji vihrajo na pogoriščih naših domov. Polagoma se pogreza naša dežela v bestrastvo, temelji ljudskega gospodarstva razpadajo. — Kdo je, ki ima moč, dvigniti deželo iz tega stanja?

Danes ima vaje v rokah vlada. In kaj je ukrenila vlada za povzdigi naše dežele, kaj ustvarila v prid ljudstva? Zrušila je avtonomne občinske zastoje in je po naših občinah nastavlja gerente, ki čisto stoji pod nadzorstvom — o roznikov. Vlada je potisnila v stran deželno avtonomijo Goriskega in Istre. S tem je zatrla vse kadi demokracije in prave v naši deželi. Vrhovna oblast je pa poverila vlado civilnim komisarijem, ki so se obdali z vncem uradništva. To uradništvo predstavlja danes vlado naše dežele. Njemu je poverjena naloga, da dvigne naše ljudstvo iz bede, edino njemu so dana vsa sredstva, da vpliva na poljedelstvo in industrijo, da zajezí maval tujecev v našo domovino, ko še sami nimamo dovolj dela. Nenavadno velika moč je položena v roke upravnih oblastev, ki nas vladajo. Zato pa nosijo ona tudi polno in neomejeno odgovornost za srečo ali propast naše pokrajine.

Obupno stanje našega ljudstva izprizni, kako pogubno je postopanje mož, ki stoji na čelu Primorja. Položaj se je pod novo upravo neposipno poslabšal. Dotaknili smo se že nekaterih strašnih socialnih ran; tem krivicam se je pridružil po zaslugi sedanje uprave še to, da stoji ogromna večina prebivalstva izven zakona. Primorski Jugoslovenci smo že po rojstvu v očeh uprave inferni; vtisnili so nam na čelo pečat, da smo državljani druge vrste.

Mi smo sicer uverjeni, da vlada v vodilnih krogih državne uprave le ena volja, in ta je, da bi vilenili nove pokrajine v telo Italije in izoblikovali iz njih zdrav in krepek ud državnega življenja. Ugotoviti pa moramo, da manjkajo vladajočim krogom vsi predpogoji, da bi mogli koristno in pravilno vršiti v naših krajih svojo nalogo. Globoko vkoreninjeno prezirljivo naziranje o našem ljudstvu je prvi psihološki vzrok, da upravniki store malo ali ne store ničesar

spričo naraščajoče bede v deželi. Toda mi razumemo moč, ki jim je poverjena vlada dežele. Popolnoma se moremo vživeti v njihovo mišljenje. Zrasli so v širni Kampaniji ali v drugih krajih srednje in južne Italije. Nikdar niso videli življenja našega kmetiča, ne njegovih skrbi za kruh, hrano in obleko. Težnje briških kolonov in borbe primorskega delavstva so jim bile popolnoma neznane. Niti videli niso prej naše zemlje.

In potem so lepega dne dobili ti gospodje dekret, da jih kraljeva vlada pošilja vladat v Primorje. Nič se ne čudimo, da birokracija ne vidi ran, ki skele kmeta in delavca. Verujemo, da vladarji dežele delajo v najboljši volji. Toda kako naj nas razume tujece, ki še našega jezika ne ume? Kako naj čuti z nami, kako naj otme smrti stradalajoče otroke — begunčke, lajša trpljenje kmetiča, ki se trudi z zemljo in delavca, ki streže strojem? Kako naj nas izleči zdravnik, ko ne pozna bolezni in ran! Jasno je, da ni krivde na osebah, krivda je v sistemu! Krivda je v dejstvu, da vladajo ljudstvo, ne da bi ga poznali! Strašna krivica in začetek naše propasti je v dejstvu, da ima ljudstvo vse dolžnosti, ima pa samo eno žalostno pravico: pravico, da pleše po njem bič tujega uradnika in fašizma.

Volja našega ljudstva, volja ogromne večine prebivalstva Primorja je, da se po volitvah ta absolutistični sistem zruši. Vlada birokracije mora pasti! Hočemo, da bo ljudstvo samo najvišji politični faktor v deželi! Ne moremo dopustiti, da odločajo uradniki o življenjskih vprašanjih naroda. To je eden najvišjih ciljev našega političnega gibanja. To je globok zmisel volilne borbe.

Da postavimo trden temelj mirnemu razvoju dežele in da izvedemo socialne reforme, ki so posebej potrebne naši deželi, je potrebno, da preide vlada v deželi iz rok uradnikov v roke ljudstva in njegovih voljenih zastopnikov.

Zato zahtevamo: Primorje dobi najširšo avtonomijo, ki se bo opirala na deželni zbor. Iz srede deželnega zbora naj se voli vlada, ki bo stala na čelu vse uprave. Pokrajinski zbor mora imeti tudi zakonodajno oblast.

Sedanji uradniško-absolutistični režim je privedel našo deželo na rob propasti. Hočemo, da preneha strahovlada, hočemo, da se ljudstvu razveže roke, da si bo moglo samo pomagati in voditi krmilo v deželi. Zahtevamo samoupravo Primorja zato, da bo ljudstvo samo moglo izvesti one socialne reforme, ki so v naši deželi nujne in neodložljive. Uradništvo teh reform ni znalo izvesti. Ljudstvo jih bo znalo, ker čuti njih potrebo na lastnem telesu.

Stremimo za tem, da zavlada v Primorju volja ljudskih mas. Kmetstvo in delavsko ljudstvo ve, zakaj se podaja v volilni boj!

položaju. Vlada misli, da se pred zbornico nikakor ne sme razpravljati o stavki. Lloyd George pa je obljubil, da bo v petek opoldne dal svojo izjavo in nato bo zbornica lahko razpravljala o položaju.

LONDON, 14. Danes je bilo objavljeno poročilo o konferenci, ki jo je Lloyd George imel z zastopniki železničarjev in pomorščakov. Gesaling, ki je govoril v imenu pomorščakov, je rekel, da je bila stavka sklenjena iz solidarnosti, zakaj zdi se, da je vlada lastnikom zelo naklonjena in da se ne obnaša bogve kako nepristransko. Rudarji so sklenili, da sprejmejo, da se plače znižajo za dva šilinga na dan. Ako bi lastniki v sedanji krizi zmagali, bi rudarji sicer šli na delo, toda prijavljali bi nov spor, vsled česar bi kriza bila samo odložena in ne tudi rešena. Thomas je v imenu železničarjev rekel, da stavka ni prekusačka. Ako bi se to sredstvo rabilo za prekusačke namene, bi-se železničarji stavki gotovo ne pridružili kljub svoji mu čuti solidarnosti.

Lloyd George je odgovoril, da vlada nikakor ne podpira lastnikov in da on ni sprejel glede plač ne tarife gospodarjev ne tarife rudarjev. Vprašanje državnega nadzorstva nad rudniki pa je politični poti in ne s stankami. Lloyd George je pozval železničarje in pomorščake, naj se ne prenačijo in naj ne povzročijo tega gibanja, kateremu je namen ustrašiti parlament, da naj bi vlado prisilili, da prekliče en zakon. Delavska trozveza lahko predloži svojo zadevo narodu in država bo potem napravila ravno tako.

LONDON, 14. Odposlanstvo delavske trozveze je zapustilo Downing Street. Pri Lloyd Georgeu je bilo dve uri. Voditelj železničarjev Thomas je izjavil, da nima več nobenega upanja v nova pogajanja. Neko uradno poročilo pravi, da se položaj vsled predpoldanske konference ni nič izpremenil. Listi naglašajo, da je ministrski predsednik

storil vse, kar mu je bilo mogoče, da bi obe stranki poravnali.

PARIZ, 14. Listu »Information« poročajo iz Londona: Glasom listov so zastopniki rudarjev izjavili, da je doba že minila. Hedgas pa je rekel, da je ta vest neresnična in naravnost smešna. Treba se bo pogajati na vsak način — je zaključil — in boljše se je pogajati prej ko potem. Različnih plačnih tarif pa ne bomo sprejeli za podlago pogajanjem.

LONDON, 15. Pogovori med zastopniki lastnikov in zastopniki rudarjev si sledijo drug drugemu. Ko je Hodge dal svojo izjavo, se je začelo čutiti, da se je položaj izpremenil. Kmalu nato so se člani parlamenta sestali z lastniki premogovnikov, katerim so obrazložili svoje stališče. Drugo dejstvo, ki bi znalo pripomoči k sporazumu, je izjava nekega zastopnika lastnikov, ki je rekel, da so lastniki pripravljivi združiti vse dohodke od rudnikov in se z rudarji zopet pogajati o plačah.

LONDON, 15. Ministrstvo za prehrano dopolnjuje svoje ukrepe, da zagotovi prehrano ljudstva. Sedaj razpolaga s toliko živil, da se ne bo treba bati, naj traja stavka kolikor hoče. Na drugi strani se ukrepa vse potrebno, da bo na razpolago zadosti avtomobilov in voz, ako bi se železnice ustavile.

LONDON, 15. Ako ne pride v zadnjem hipu do sporazuma in se začne stavka, ki je napovedana za danes zvečer ob 22, bo znašalo število stavkajočih in brezposelnih 4.500.000 delavcev. Skoda, ki jo bo trpela angleška država, tudi če bo vse mirno, je neprecenljiva. Na vsak način bo znašala na stotine in stotine milijonov funtov. Stavka železničarjev iz l. 1919. je trajala samo 9 dni, a škoda na dminah v trgovini in industriji je znašala 50.000.000 funtov. Pri tem pa je treba naglašati, da takrat vlada ni bila prisiljena mobilizirati, dočim je sedaj poklicala pod orožje 400.000 mož rezerv. Ta nova armada bo stala vsaj pol milijona funtov na dan. Skoda, ki jo bo skupnost imela vsled obstave prometa, se računa na 2 milijona funtov na dan in delavci bodo zgubili 3 milijone funtov na dan. K vsemu temu je treba dodati popolno počitvanje trgovine, industrije in plovbe. Deset dni stavke rudarjev je že stalo: 12.000.000 funtov na izgubljenih plačah, 308.000.000 funtov manj promoga je bilo izkopenega, 2.500.000 so izgubili lastniki ladij, ker so imeli toliko manj dela, in železnice so imele za okoli 2.000.000 funtov manj dela. Listi so vzne-mirjeni vsled tega, kar se pripravlja, in pravijo, da bo stavka stala državo, kolikor jo je stala zadnja vojna, t. j. 5 do 6 milijonov funtov na dan.

Anglija se ni sporazumela s Francijo o nadaljnih odredbah proti Nemčiji

LONDON, 14. Na vprašanje nekaterih poslancev je vlada izjavila, da ni bil sklenjen s Francijo nikak sporazum o odredbah proti Nemčiji, ako bi po 1. maju ne hotela izvrševati svojih obvez.

Francija

Odredbe proti Nemčiji

PARIZ, 15. Zbornica razpravlja o zakonskem načrtu, ki se tiče pobiranja odstotkov od nemškega blaga, ki se uvozi v Francijo. Prvih šest členov je zbornica sprejela brez razprave. Čl. 7. je bil sprejet z nekimi spremembami. Ta člen določa, da bo tega davka prosto tranzitno blago in blago, ki je bilo plačano pred 8. marcem 1921. Po omenjeni spremembi bo prosto tudi tisto blago, za katero je bilo dano nekaj na račun in ki je odšlo iz Nemčije pred 17. marcem. Čl. 8. in 9. določata, da bodo te odredbe veljale tudi v francoskih naselbinah. Za zakonski načrt so glasovali 303 poslanci, proti 79 poslancev.

Za določitev skupnega zneska nemškega dolga za vojne odškodnine

PARIZ, 14. »Temps« javlja: Reparaćijska komisija je danes začela pretresati razna vprašanja, ki morajo biti rešena pred prvim majem, t. j. preden se bo moral določiti skupni znesek nemškega dolga. Prvo vprašanje, ki se presoja, se tiče dneva, ko so posamezne države napovedale Nemčiji vojno. S tem dnevom se namreč začneja pravica teh držav do odškodnine. Komisija bo nato razpravljala o merilu za cenitev posameznih škod, predvsem škoda na morju.

Avstrija

Francoska grožnja Avstriji

DUNAJ, 14. Neka vest Korrespondenz Bureau pravi: Francoski zastopnik je izjavil kancelarju Mayerju, da bo Francija ustavila Avstriji vsako pomoč, ako avstrijska vlada ne bo v stanu onemogočiti sedanjega gibanja za priključitev Avstrije k Nemčiji. Reparaćijska komisija bodo tudi povrnjena vsa njena po-oblasti.

Zakonski načrt za ureditev uradniških plač

DUNAJ, 15. Avstrijska vlada je predložila državnemu zboru načrt zakona za ureditev uradniških plač. Vsled tega se bo avstrijski proračun povečal za 12 milijard 700 milijonov kron na leto. Za kritje teh stroškov proučuje vlada nove davke.

Ogrska

Ogrska kriza rešena

BUDIMPESTA, 14. Ogrska vladna kriza je rešena. Grof Štefan Bethlen je imenovan za predsednika ter je sestavil novo vlado.

Nemčija

Zvišanje cene kruha

BEROLIN, 14. Cena kruha je bila zvišana od 4/80 na 5 mark za kg.

Amerika

Amerika se bo pogajala o skrčenju oboroževanja na morju

PARIZ, 15. »Information« poroča iz Washingtona: Senator Boral je predložil resolucijo, s katero se predsednik Harding pooblašča, da se začne z Anglijo in Japonsko pogajati o skrčenju oboroževanja na morju.

Resolucija senatorja Knoxa ublažena

PARIZ, 14. Listu »Chicago Tribune« poročajo iz Washingtona: Resolucija senatorja Knoxa, ki je bila večeraj predložena senatu, nima več petega paragrafa, v katerem je bilo rečeno, da Zedinjene države ne bodo posredovale, ako nastane zopet kaka nevarnost za svetovni mir.

Rusija

Sovjetska vlada sekvstrirala imetje ruskih državljanov v tujini

PARIZ, 14. »Intransigeant« piše: Uradno komunistično glasilo »Izvestia« piše, da je sovjetska vlada izdala odlok, ki pravi, da se vse imetje ruskih državljanov, ki živijo v inozemstvu, sekvstrira v prid državi.

Uvoz v Rusijo narašča

Iz Revelja javljajo: List »Revaler Bote« piše, da uvoz v Rusijo stalno narašča. Dočim so dosedaj prevažali blago v Rusijo samo trije vlaki, bo treba v kratkem sedem ali osem vlakov na dan. Nemčija bo poslala v Rusijo ta mesec prvih sto lokomotiv, ki jih je sovjetska vlada naročila v Nemčiji.

Grška

Grki odbijajo turške napade

ATENE, 14. Uradno poročilo z dne 12. t. m. pravi: Na fronti severne skupine je položaj neizpremenjen. Na fronti južne skupine severno od Bunarja so bili sovražnikovi napadi odbiti. Naše čete so napadle in sovražnika pregnale z njegovih položajev ter ga preganjale. Nekaj sovražnikov oddelek je napadel naše čete pri Tavliku. Bil je odbit in je pustil v naših rokah 15 ujetnikov.

Reka-Trst-Solun

»Riječki Glasnik« je priobčil pod gornjim naslovom poučen članek. Podajamo ga svojim čitateljem v izveščku:

V letu 1920. je bila v Srbiji produkcija bogata. Radi tega bo Srbija letos lahko veliko izvozila; zlasti živine. Francoska vlada je ponudila vladi v Belgradu, da kupi za 100 milijonov frankov žita. Belgrajska vlada pa se še ni izjavila, ali ponudbo sprejme ali ne. Če se pa sklene dogovor, nastane vprašanje, po kaki poti se bo izvozilo to žito? Pred vojno je šel dober del srbskega izvoza čez Solun. Danes pa sta tej luki resna tekmeča Trst in Dubrovnik, ne glede na to, da se je Srbija vedno posluževala podonavske poti za svoj uvoz in izvoz. Grška vlada bi rada srbsko prevozno trgovino zopet privabila v Solun, ter hoče v ta namen zgraditi tam prostorna skladišča in urediti svobodni pas. V to svrhu se že vrše pogajanja z Jugoslavijo. Srbski listi pa zahtevajo za Srbijo dohod od Egejskega morja. Jugoslavija naj bi dobila železniško črto Solun - Gjevngeli in kondominij o Solun.

Ta dejstva so — pravi »Riječki Glasnik« — zelo važna za Reko. Značilno je, da je neki tržaški list poročal o tem brez vsake pripombe, dočim so italijanski listi, ki je v minulemu letu Jugoslavija izvozila nekaj žita v Francijo, Franciji očitali, da izkorišča neurejene odnose med Italijo in Jugoslavijo. »Secolo« je Franciji očital, da stopa v trgovske zveze z Jugoslavijo, čeprav ima pravico do tega v prvi vrsti Italija zbog svoje zemljepisne lege. Italija je sosedja Jugoslavije in kot taka pred vsemi drugimi državami poklicana, da sklene z Jugoslavijo trgovske zveze. Tako »Secolo«. Tržaški list pa je molčal ter se ni prav nič ogreval za trgovske stike med Italijo in Jugoslavijo. Bržkone je sodil: v tem slučaju bi šlo veliko prometa čez Reko. Močan trgovski promet Jugoslavije čez Reko bi pa škodoval razvoju tržaškega prometa in trgovine. Zato naj bo Reka od naravnega zaledja odsekana. Cim dalje bi to trajalo, tembolj bi se trgovski promet kraljevine Italije z vnanjim svetom obračal v Trst. Inozemski trgovci naj bi sklenili dogovore s tržaškim trgovskim svetom poprej, nego se začne trgovsko svetovanje na Reki! Tako je najbrže ugibal tržaški list.

V Trstu vlada gospodarska kriza kljub temu, da je italijanska vlada potrosila več milijard lir za pomoč Trstu. Zato zahtevajo Tržčani, naj se Trst proglasi za svobodno luko. Reški list pravi, da je ta zahteva povsem naravna, ker zaledje Trsta tvorijo jugoslovenski kraji.

Vse to je — nadaljuje »Riječki Glasnik« — velike važnosti za mesto Reko in njeno usodo. Ker je vsled politike D'Annunzija in sedanjih njegovih pomagačev pretrgan vsak promet Reke z zaledjem, je naravno, če belgrajska vlada išče drugih luk za izvoz iz Jugoslavije. Vsled trgovskega mrtvila na

Reki postaja Trst nje — tekmeč. Sedaj pa je, kakor smo videli, grška vlada pripravljena staviti Jugoslaviji na razpolago svobodni pas v solunski luki. »Riječki Glasnik« beleži to dejstvo kot dokaz, kako Grška dobro ve, da je v njenem interesu, če jugoslovensko izvozno trgovino privabi v Solun. Ako bodo sedanje razmere na Reki še trajale, bo Jugoslavija morala iskati drugih izhodov v svet in bo to katastrofa za Reko.

Mala kraljevina Srbija je z uspehom vodila carinarsko vojno z bivšo Avstro-Ogrsko, ko ji je ta velika država zaprla vse meje. Tako bo sedaj večja Jugoslavija mogla lažje živeti brez reške luke nego Reka brez Jugoslavije.

»Riječki Glasnik« zaključuje: »Mi reški Jugoslovenci smo pripravljivi sodelovati z vsemi reškimi meščani italijanskega jezika na dogradbi neodvisne reške države, ker nam je vsem na srcu blaginja Reke. Če pa bodo Rečani s svojim mrtvim preprečevali obnovitev prometnih zvez Reke z nje naravnim zaledjem, onemogočijo s tem le dobre odnose svojega mesta z Jugoslavijo, ki so — po izjavi italijanskega ministra Sforze samega — temeljni, predpogoj za razvoj in napredek Reke. Vsa ta neizpodbitna dejstva bi morali Rečani videti, dokler je še čas. Sicer bi moglo biti prekasno.

Nekoliko pripomb. Če je res, da sta si Reka in Trst tekmeča, bi se mogli tu dotakniti kočljivega vprašanja: kak nam men so imeli italijanski nacionalisti, ko so tako viharno zahtevali, naj se Reka priklipi k Italiji? Komu so hoteli koristiti, oziroma — škoditi?! Ali Reki, ali Trstu? Po pustimo to. Če pravi reški list, da je zadnji čas, da bi Rečani izprijeli deli navedena dejstva, pa pravimo mi, da bi morali storiti to tudi italijanski državljani, če jim je usoda Trsta res na srcu! Kajti Solun kot tekmeč, kot prometna žila prevozne trgovine Jugoslavije, ne bi bil nevaren samo Reki, ampak tudi Trstu! S tem v zvezi se ne bi smeli italijanski odločilni činitelji odtepati spoznanju, da Jugoslavija tvori najvažnejše zaledje, ki ga — kakor je na glasu tudi milanski »Secolo« — Italija vsled svojega zemljepisnega položaja ne more pogrešati. Če bi hoteli izvajati iz tega dejstva logične zaključke gospodarske in dosledno temu tudi politične narave, bi morali ponavljati, kar na glasamo ob vsaki priliki. Če razgrete nacionalistične glave nimajo smisla za tako gospodarsko bodočnost Italije, jim na vse zadnje ni toliko zameriti. Ali člniteltji, ki jih obremenja odgovornost, bi morali to ne le razumeti, ampak temu primerno urediti vnanjo in notranjo politiko svoje države.

Vesti iz Jugoslavije

Casnikarske vesti. Glavno uredništvo »Jutra« je prevzel g. St. Vrant. Dosedanji glavni urednik dr. A. Kramer prevzame posle predsednika redakćijskega odbora »Jutra«. — Mariborski list »Tabor« je prišel v last novega konzorcijskega, ki je odpovedal službo vsem dosedanjim urednikom. Glavno uredništvo prevzame dosedanj urednik »Murske straže« g. Božidar Borko.

Prebivalstvo na Cetinju. Po zadnjem ljudskem štetju ima Cetinje 5481 prebivalcev, in sicer 3183 moških in 2298 žensk.

Kozaki v Južno Srbijo. Ataman donskih kozakov Bogajevski je dospel v Belgrad, da se z jugoslovensko vlado porazgovori radi naseljevanja imenovanih kozakov v Južni Srbiji.

Nov hrvatski list. Te dni je izšla prva številka »Hrvatske Riječke«, glasilo Hrvatske seljačke stranke v Dalmaciji. List zastopa federalistično stališče.

Doktorji gozdarstva lahko postanejo po najnovejši naredbi absolventje gozpodarsko-gozdarske fakultete na zagrebškem vseučilišču.

Prepovedana brošura. Minister za notranje stvari je z odlokom od 25. marca prepovedal uvoz in razširjanje brošure »Nekoliko strani iz kraljevega albuma Karagorgijevićev«, ki piše sovražno in tendenciozno o državni upravi v Crni gori.

Domače vesti

Stavka v mestni plinarni. Včeraj okoli pol dne je izbruhnila stavka v tukajšnji mestni plinarni. Električni tok je bil tudi pretrgan in vsled tega tramvaj ni mogel voziti. Stavko je povzročil spor, ki je nastal med ravnateljstvom in delavci radi nesoglasja glede pravic takojimenovane »notranje delavske komisije«.

Rahel opomin. V Trstu izhaja pod imenom »La Vedetta Commerciale di Trieste« list, ki je — kakor je razvidno že iz naslova — posvečen »trgovskim interesom mest«. List torej ni političen. Vendar pa z navdušenjem govori o aneksijski slavnosti v Trstu: To ni bila le slavnost, ampak plebiscit. Na koncu pa se vendar spominja, da je prav za prav glasilo za trgovske in gospodarske interese Trsta. Zaključuje namreč z opominom na naslov Italije, ki da naj sedaj stori vse, »da ne oveneje nade Trsta na gospodarskem in trgovskem polju« — Je sicer to precej rahel, nedoločen opomin, vendar dovolj jasno priznanje, da ni tako kakor bi moralo biti. Je to ugotovitev, da Trstu ni pomagano samo s slavnostmi, ampak da mu treba — trgovskega življenja!

Nov inženir. Generalni civilni komisariat za Julijsko Benečijo je pooblastil gospoda inž. Friderika Schironija iz Trsta, da vrši poklice

civilnega inženirja za gradbo strojev in za elektrotehniko. Vpisani so bili v knjige inženirskih zbornic za Julijusko Benetjico.

In pri nas? Iz Belgrade javljajo, da je finančni minister stavil predlog, ki ga je finančni odsek skupščine tudi sprejel, da se namreč prebivalstvu brisuje vsi zaostanki na neposrednih davkih do leta 1920 in se bodo pobirali le davki na vojne dobičke.

Iz Rojana. Danes ima naš Sokol, ki je edino delujoče društvo, svoj občni zbor. Rojanci, naša dolžnost je, da se ga tudi mi udeležimo, da vidimo, kako nam mladina napreduje in da ji pomagamo z nasveti. Vabljeni so posebno člani, prej tako cvetočih društev, katere nam bodo, kakor se vidi, za vedno zaspala. Kje si »Zarja«, nekdanj najboljši pevsko društvo v tržaški okolici, ki si imelo 80 pevcev in pevk in tamburaški zbor, kje si »Citalnica« in Ciril-Met. podružnica? Ali je vse te nekdanje hvalavredne narodne delavce tudi vojna vihra pobrala? Rojanci, kdor ima le količnik volje za naše nekdanje društveno delovanje, naj se strne skupaj z nami, da začnemo takoj z delom. — Črnogorci.

Telovadno društvo »Sokol« v Rojanu. Kakor že javljeno, se vrši danes 16. t. m. ob 20 redni občni zbor. Dolžnost vsakega brata in sestre je, da se ga polnoštevilno udeleži. Poveriti moramo za tekoče leto društveno vodstvo najdelavnejšim društvenim močem. Dnevni red: 1. pozdrav starost, poročilo; 2. tajnika, 3. načelnika, 4. blaginjnika, 5. vseučilišnega odseka, 6. volitev novega odbora, 7. slučajnosti. Vabljeni so tudi vsi prijatelji sokolstva. Odbor.

Natečaj za trafiko. Finačno nadzorništvu razglasa, da se začasno podeli razpečevalnica monopolov (trafika) št. 63 v Trstu na trgu Oberdan številka 1. Osebe, ki se potežujejo zato, da bi jim bila podeljena, morajo predložiti odnosno prošnjo finančnemu ravnanstvu do 14. maja 1921. Prednost imajo vojni invalidi ter vdove in sirote po padlih vojaki. Kdor želi podrobnejša pojasnila, naj se obrne na finančno nadzorništvu na tekašiču Cavour št. 6, III. — Trst, 13. aprila 1921.

Iz tržaškega življenja

Popravek. Včeraj smo poročali pod naslovom »Založnja na ulici« o spopadu med žensko in moškim, ki pa, kakor se je danes izkazalo ni povsem odgovarjalo resnici. V nastopnem sledi točnejše poročilo:

Ura na zvoniku cerkve sv. Antona novega je odbila ravno 17. ur in pol. V tistem času je potrkal nekdo na vrata stanovanja Marije Venier v ulici S. Giovanni št. 10. Gospa Venier je šla odpirati. Pred njo sta stala mladenič in mladenka. Oba sta bila elegantno oblečena. Mladenec je prosil lastnico, da bi mu dala sobo v najem. Venierjeva, ki daja sobe v najem, je sprejela ponudbo ter odkazala neznanjem sobo. Komaj sta bila sama, je nastalo med njima hudo sporenje, ki je trajalo kakih 10 minut. V bližnji sobi je bil nastanjen g. Miklavž Cioptetini. Cioptetini ni mogel ničesar razumeti. Ali prekanen se je kmalu izpremenil v boj, iz sobe, v kateri sta se nahajala neznanca, si sse začela dva strela iz samokresa. Nato so se vrata odprla in iz sobe je planila ženska kot besna. Njen obraz je bil blede in njeni lasje so bili razkuštrani. Ženska je obupno zdihovala: »Na pomoč... Ranjena sem... Pomagajte mi. Ustrelil se bo...« In v sobi so zagrmeli se trije močni strelci. Ženska je hotela bežati na ulico. Toda odpovedale so ji noge in zgrudila se je na tla. Po obrazu se ji je ulila kri. Sosedo so drveli v bližnjo garažo in telefonirali na resnično postajo po zdravnika. Obvestila se je tudi policija, ki je poslala na lice mesta več policijskih agentov pod vodstvom viteza Carusa. Medtem je gruča radovednežev pred hišo bolj in bolj naraščala. Vitez Caruso in policijski agentje so šli v sobo, kjer se je odigrala žalostna igra. Na postelji je ležal mladenič z ranjeno glavo. Na tleh je pa stala mlaka še gorke krvi. V roki je držal trdno samokres na 6 strelcev. Izstreljene sta bili 2 krogli. Ko so ga preiskali, so našli pri njem uro, več ključev, eno knjigo, v kateri so se nahajali dokumenti, glaseči se na ime: Jurij Baitz, star 33 let, stanujoč v ulici Vittorio Alfieri št. 9 III. nad. Pri najem so našli tudi pismo, glaseče se na ime: Ivan Cermel, v ulici Manzoni št. 24. V tem pismu je Baitz napovedal Cermelu, da bo ubil njegovo ženo. Našlo se je še drugo pismo, naslovljeno na Baitzovo mater, Rozo Baitz, v katerem prosi mater odpuščanja, češ ljubezen je premagala njegovo voljo. Zapolnen je bil tudi listek, v katerem je dal Baitz ženski, ki se piše Esperia Cermel, sestank ob 1730 pred hišnimi vrati št. 10 v ulici S. Giovanni. Zdravnik je preiskal Baitza ter ugotovil, da je mrtev. Smrt je nastopila, ker mu je krogla prebila črepijo. Truplo je bilo odpeljano v mrtvašnico pri sv. Justu. Cermelova je bila pa odpeljana v mesno bolnišnico. Sprejeli so jo v IV. oddelek. Okrevala bo čez en mesec.

Esperia Cermel je sprvi zakrivala svoje ime in stanovanje. Njeno nepravdo ime se je glasilo: Esperia Cerne, stanujoča v ulici Fontana št. 22. Pravo njeno stanovanje se nahaja v ulici Alessandro Manzoni št. 24. Poročena je bila z Josipom Cermelom. Imela je dvoje otrok. Izjavila je, da jo je Baitz ustrelil, ker se mu ni hotela vdati. Baitz je zahajal k družini Cermel nad 14 let. Ves ta čas do zadnjega ni gojil do Esperije posebnih simpatij. Kdaj ga je premočil, ni znano. Izvedelo se je, da je srečal pred par večeri Baitz Cermelovo v ulici Media. Tisti večer je bil tudi zadnji sestanek v ulici S. Giovanni št. 10. Cermelina mati je izjavila, da se je poročila njena hči Esperia pred 7 leti. Dalje je rekla: »Prišla je vojna in Esperijin mož je moral k vojakom. Baitz je pogosto zahajal k nam, toda nič ni vedel, da se je razvil med hčerjo in njim razmerje.« Tisti »Viktor«, ki je bil naveden v enem Baitzovih pismem, je prijatelj Esperinega moža. Zasledovanja in preiskave se nadaljujejo. Do danes ni še vsa stvar pojasnjena.

Vesti iz Gorike

Dražba lova. Dne 28. aprila t. l. se bo vršila pri civ. komisariatu v Gorici dražba občinskega lova za občino Skrilje-Sv. Tomaž. Vzklicna cena za lovišče pri Sv. Tomažu je 800 L; za Skrilje 200 L.

Iz Dobravej na Krasu. Naša vas je mala in skromna, ali prijazna. Malo je znana širši javnosti. Nima odličnih moči in izobraženec. Nje prebivalstvo je priprosto. Ali, vendar si želi napredka. To je dokazalo tudi sedaj. Po kratkem prizadevanju se nam je posrečilo ustanoviti pevsko in bralno društvo. Sklicali smo ustanovni zbor, kjer smo ukenili potrebno. Zdej je društvo začelo že delovati. In nadejamo se, da bo uspevalo, zlasti ker se opaža pri mladini veliko zanimanja.

Proletarec se imenuje novi list, ki je začel izhajati z dnem 8. aprila v Gorici in je glasilo slovenskih socialistov (ne komunistov). Odgovorni urednik je Alojzij Stofa, tiska ga tiskarna Paternoli. Na uvodnem mestu prinaša: »Naš program, sprejet na XVII. strankinem zboru v Livornu«, ki je tudi ob enem program novega lista.

Vesti iz Istre

Sodna preiskava. Iz Voloskega nam pišejo: Kakor znano, so na veliki četrtki po noči »bojevniki« vdrli v »Narodni dom«, odnesli ljudsko knjižnico in jo sezgali. Na veliko soboto pa so hoteli dražerjari ubiti, ker je protestiral proti zločinu tatvine. Oborožena četa je vdrla v njegovo stanovanje, razbila tri vrata in obsila vsi hišo. V isti noči so junaki vdrl v njegovo pisarno in pometali vse na ulico. Radi teh činov je odredila sodnija iz Trsta preiskavo in poslala semkaj nekega preiskovalnega sodnika, specialista za »politične« zločine. Prvi uspeh »preiskave« je bil, da so bojevniki dokazali, da — niso sodelovali na tistih nočnih vlogih, ker so bili vsi v tistem kritičnem času s svojimi prijatelji. In tako so bili »mučniki« takoj izpuščeni na svobodo in so šli po mestu vzklikajoč: Morte ai Croati, morte al dr. Cervar, alla forza con lui! Sodnik iz Trsta je videl vse to in se smehljaj. Za voljo lepšega je priredil v zaporu četovodjo Zubana ali, čim je dospel v Trst, je prišel brzojavni nalog, naj se izpusti tudi ta »mučenik«, ki mu je upravičeno sodnje osebno priobčil to radostno vest in mu čestital.

Ta preiskovalni sodnik je postopal kaj čudno. Pred nego dra. Cervarja, je zaslislav priče in je njega snatral za obdolženca, češ, da je dr. Cervar zagrozil, da bo organiziral okolično v obrambo življenja in imetja naših ljudi, ker oblastno ne more in noče storiti nič. Nočni vlogi so torej dovoljeni, samo-obraza pa ne! Sodnik je bolj izpraševal, kaj je govoril dr. Cervar, nego li kaj so storili »bojevniki«. In tako niso našli nikogar, ampak je menda dr. Cervar sam uničil svojo pisarno le zato, da more kričati o krivici!

Tega najnovejšega čina junakov ne pozabimo in menda pride čas, ko neha tudi njihova moč. Mi ostanemo kakor smo bili, ker se ne ravnamo po vetru kakor oni.

Ministrski predsednik Giolitti je rekel v nekem svojem govoru, da bo italijanska vlada postopala z nami tako, da ne bomo obžalovali nikdar, da smo odcepljeni od ostalih svojih bratov. Koliko krvave ironije je v teh besedah!

Književnost in umetnost

Upravištvu »Novega roda« naznanja, da sta poslali 1. in 2. stev. tega mlad. lista; le 3. stev. je še na razpolago. Toliko na znanje dosedanjim in novim naročnikom.

»Svetski pregled«. V Belgradu je pričela izhajati tedenska revija za gospodarski, finančni, književni, umetniški in politični svetovni pregled. 1. številka prinaša med drugim: Momir Nikolić: Posledice Londona. — Borisov Stanimirović: Od primirja do danas. — Politiška biblioteka. — M. Lazarević: Borbe oko Beograda 1915 g. — Zoran Hristić: Zena. — Jaša Prodanović: Kraljevska oblast u ustavnim nacrtima. — Jaša Grgešević: Mane naše trgovinske politike. — M. V. Bogdanović: Nekolike ideje o pozorišnoj kritici. — H. G. Wells: Sta sam video u Rulsiji. Revija je vsebinsko zelo zanimiva in jo urejata gg. Momir Nikolić in Siniša Kordić. Posamezna številka velja 3 dinarje. Naroča se: »Svetski pregled«, Belgrad, Kralja Petra ul. 9.

rekli so mu tudi, da naj ne pride s čemursibodi. Drinčevići sprejemate le lepe in drage stvari, ki morajo biti v nekem razmerju z njunima uslugama. Ubogi Klinar pa je imel vsega skupaj le pet goldinarjev v žepu! Prijateljsem je moral vrniti, na Drinčevićih mu je mnogo lažeče — denar je moral biti torej še danes v njegovem žepu, ako se noče osramotiti. A ravno tega se je bal bolj, nego karsibodi drugega. Kako bi mogel on prenašati, ako bi ga smatrali kot bednega uradnika, dočim je bil do sedaj kavalir, ki ima vedno dovolj denarja, bogato mater in še nado na lepo dedščino po stricu! To bi ga unesrečilo, uničilo bi vse njegove nade in bodočnost. Biti v resnici siromak, že to se mu je zdelo nezno, ali, da bi se kot tak kazal svetu, je bilo najstrašnejše, kar si je mogel misliti.

Našel je v banki samo slugo, ki je brisal prah z miz. Slugo je odslavlil in se napotil k pregarji, obdani s steklenimi stenami. Tu je sedel pri svoji pisalni mizi gospod Steiner, njegov šef.

Na njegov pozdrav je gospod Steiner privzdignil svojo belo, bolj obilno glavo od sploš in je, obrnivši se k njemu v svojem visokem, mehko obloženem naslonjaču vzdiknil prijazno: »A, Sie sind's, Herr von Klinar!... Klinar mu je povedal takoj, da želi govoriti z njim, na kar mu je Steiner molče pokazal z roko sofo in je pri tem privzdignil svoje naločnike z nosa na čelo.

Prišel sem vas prosit za uslugo, gospod Steiner — je začel Klinar mirno in brez vsake

Za tiskovni sklad »Edinosti«

— V Ivanjenslu nabral gosp. A. Zuljan iz Ricmanj v veseli družbi izletnikov iz Rakaka o priliki ustanovitve kluba »Sraka« Lir 132 — ker so zamudili parobrod. Darovali so: Zuljan And., Lutanman Evgen, Mikuš Jerica, Lenček Marica, Ivančič Mici, Sparovič Leop., Kren Fran., Demšar Ant., Modic Ant., Smrdur Jos., Puntar Jos. (Zakasnolo.)

Do sedaj izkazanih L 40.762'35
V današnjem izkazu L 132'—

Skupno L 40.894'35

Gospodarstvo

Kmetijska in vrtnarska gospodarska združenja v Trstu naznanja, da se vsi občni zbori podružnic kakor tudi matični občni zbor prenesejo na čas po volitvah, ker nam oblastva poprej ne dajo dovoljenja. Odbor.

Kozaška industrija v Bosni in Hercegovini. V Bosni in Hercegovini obstajajo po večini sicer male, toda moderno urejene strojarne, ki ustrojijo vsako leto približno 550.000 koz. Od teh je okoli 50.000 janih, ovčjih in kozjih koz. Približno 400.000 kosov se izvozi v Avstrijo, Češkoslovaško, Francijo in Ameriko. Bosna in Hercegovina sta pa bogati tudi s kozami najrazličnejše divjačine. Vsako leto se ubije v teh deželah 90.000 zajcev, 22.000 lisic, 2500 jazbecov, 1500 kun in 500 vidr. Ker pa ni v deželah nobene strojarne za kožo divjačine, se izvažajo večinoma v Leipzigi. Razen tega se ubije vsako leto v Bosni in Hercegovini kakih 1000 konj, 5000 telet, 25.000 volov in krav. Od teh koz se doma ustrojijo približno 12.000 kosov, ostale pa na Hrvaškem.

Narščanje vlog v češkoslovaških bankah. Glasom uradne statistike znašajo vloge v vseh češkoslovaških bankah letos 2521 milijonov češkoslov. kron proti 1484 milijonom v letu 1919.

Finančni položaj Madžarske. Madžar. finančni minister Hegedüs namerava znižati obrestno mero državnih papirjev na 3 odstotke, da s tem prihrani državni blagajni en del izdatkov. Zdi se, da je finančni minister premagal ovire, ki so mu bile postavljene od onih madžarskih finančnih krogov, ki imajo v posesti večje množice državnih obilicij in priorit. Brezdvomno je, da bo taka naredba mnogo doprinesla k sanaciji finančnega položaja madžarske republike. Od 1. maja upajo krogi, ki stoje finančnemu ministru blizu, da bo ustavljen nadalje tiskanje bankovcev. Pozneje anuirani denar, upajo, da bo že v celoti krit. Globoko v finančno stanje države pa bodo zarezala nova določila o oddaji akcijskega premoženja. Denarni zavodi bodo mogli efektivirati oddajo z akcijami ali pa v gotovini. Oni zavodi, ki bodo to storili v prvih mesecih, dobe pravo davkov proste uporabe tajnih rezerv. Pri oddaji premoženja v roku prvih šest mesecev se ne bodo računale nobene zaostale obresti, po preteku tega roka pa bodo zaostali dolžniki morali plačati šest in pol odstotne obresti. Vrednost onih delnic, ki niso notirane na borzi, se bo določila potom kapitalizacije dveh procentov. Eno tretino obveznosti bodo dolžniki lahko krili z državnimi zadolženicami s polnim zaračunanjem (100 K). Ostali dve tretjini pa bo treba v tem slučaju kriti z gotovino. Kot najprikladnejši način izpeljave notranjega državnega posojila smatrajo tip 5 odstotnih državnih jamstvenih pism. V sled teh odredb stoji madžarska krona neprimerno boljše od nemško-avstrijske krona. V zadnjem času je v inozemstvu še pridobila na svoji vrednosti. Tako se je gibal tečaj avstrijskega denarja v Zagrebu v marcu od 20'65 do 19'55, zadnji tečaj 21'10, med tem ko je notirala ogrska krona v zadnjih dneh 35'25 do 35'50, zadnja notica 35'75.

Preklic češkoslovaških državnih bankovcev po 500 kron

RIM, 15. (S.) Češkoslovaško poslanstvo v Rimu javlja, da se češkoslovaški državni bankovci od 500 češkoslovaških kron z datumom 15. aprila 1919. od 15. aprila 1921. ne bodo več sprejemali kot zakonito plačilo. Omenjeni bankovci se bodo od 15. aprila 1921. do 31. januarja 1923. zamenjavali samo pri bančnem uradu ministrstva za finance v Pragi in njega podružnicah.

Borzna poročila.

Tečaji

V Trstu, dne 15. aprila 1921.

Jadranska banka	390
Cosulich	359
Dalmatia	305
Gerolmich	2040
Libera Tristina	613
Lloyd	1700
Lussino	1140
Martiniolich	250
Oceanica	410
Premuda	440
Tripovich	387
Ampela	600
Cement Dalmatia	375
Cement Spalato	372

Tuja valuta na tržaškem trgu:

V Trstu, dne 15. aprila 1921.

Neprepečatene krona	4.—	5.—
avstrijsko-nemške krona	3.75	4.—
češkoslovaške krona	30.—	31.—
dinarji	58.50	62.—
leji	33.50	34.50
marke	33.—	34.—
dolarji	19.75	20.—
francoski franki	145.—	146.—
švicarski franki	355.—	360.—
angleški funti papirnat	79.—	80.—
angleški funti, zlati	100.—	102.—
rubli	12.—	13.—
napoleoni	84.—	88.—

Švicarski tečaji

ZENEVA, 14. Lira 28'10, marka 9'25, avstr. krona 1'70, angl. funt 22'58, fr. frank 41'05, dolar 5'707.

MALI OGLASI

se računajo po 20 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 2'—. Debele črke 40 stotink beseda. — Najmanjša pristojbina L 4'—. Kdor išče službo, plača polovično ceno.

MALA SOBA se odda v via dell'Industria 8 I, vrata 6. (643)

DOBRO IZURJENEGA čevlarskega pomočnika, sprejme na stalno delo Anton Reščič, Postojna. (534)

POROCNA SOBE popolne za L 2100'—, kakor tudi posamezne kose se prodajo v Campo Belvedere 1, Semolich. (642)

MEDENE postelje s kovinasto vzmetjo, nove, jako lepe, se prodajo po L 680'—, Via Geppa 17, skladišče. (640)

POROCNA SOBA masivna, hrastova, moderna s psioh, in kristalini ogledali, se proda za L 3400'—. Na ogled v via Geppa 17, skladišče, tudi od 12—14. (641)

KAVARNA-MLIKARNA sa prodajom vina, pive, poslastica i druge. Veliki lokal sa skladištem. Veliki štednjak (Sparherd), klozet, plina voda se proda v sredini mesta. Naslov pri upravištvu. (534)

PRODAM POSESTVO obstoječe iz 23 ha zemljišča, hiše z dvema sobama in kuhinjo in prostorno kletjo, 2 kleti, velik moderno urejen dvor s 7 glav živine, ves fundus in struktus ter čebelnjak s 24 panji po žnidarševem sistemu. Posedstvo leži 10 minut oddaljeno od mesta Pazina. Edo Drndić, Pazina. (639)

NOVA SOBA, orehova, trpežna se radi selitve proda. Via Coroneo 17 I. (636)

JAVEN PLES priredi proseško »Godbeno društvo« v nedeljo 17. t. m. v dvorani Gospodarskega društva na Kontovelu. (637)

ZLATO IN KRONE plačuje po najvišjih cenah Pertot, via S. Francesco 15, II. (638)

SVEŽE MASLO kupim vsako množino po tržnih cenah. Via Rossetti 37, Eliza Bassi. (582)

SLAMOREZNICA, skoraj nova, se proda. Skedenj 147, mesnica Sancin (Cacko). (619)

KUPUJEM cunje, čiste, bele in barvane. Ulica Solitario 1. (599)

IMAM na prodaj hiše, posestva, krčme, mlekarne, prodajalce, pekarne v Trstu in okolici. Posredovalec Ferdinand Stofa, Skorklja Sv. Peter i IV. Rojan, zraven cerkve, od 1 do 2 pop. (628)

KRONE plača vedno par cent. več nego vsak drugi kupec, edinole Aloja Povh, trgovina Piazza Garibaldi št. 3, telef. 3-29 (prej trg Bariera). (625)

ZLATO in srebrne krona plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). (625)

POZOR! Srebrne krona po najvišjih cenah plačuje edini grossist Belčić Vito, via Madonna 10, L 389

STEDILNIKE za vzidanje, vsake velikosti, solidno domače delo. Izdeluje in po dogovoru tudi postavlja. Izdelovalnica štedilnikov, (Kranjec Ludovik, Trnovo pri Il. Bistrici. 381

POUK: Angleškega, francoskega, italijanskega, jugoslovenskega, nemškega jezika, slovnic, konverzacija, korespondenca, stenografija; trimesečni tečaji za odrasle; posebni tečaji in ponavljanje za deco. Prestavljanje. Via Boccaccio 3, vrata 14. 451

Istrska vina, bela in črna

zajamčeno pristna, prodaja po konkurenčnih cenah

G. MARTISSA CARBONAJO v Kopru (Istra) 300

Dobra Istrska bela in črna vina d 220 L hl

Marsala, vermouth in žganje

Slovani pozor!

Kdor namerava seliti se, in želi nakupiti posvetstvo v Jugoslaviji, naj se zaupno obrne na edino slovensko posredovalnico za nakup in prodajo zemljišč, katera razpolaga s posestvi različne velikosti in sicer od 3 do 250 oravov zemljišča, s hišami in gospodarskimi poslopji z živim in mrtvim inventarjem, dalje industrijska podjetja, različna trgovska hiše in vile; cena od 100.000.— do 5.000.000.— kron. Za odgovor se ujudno prosi, poslati v pismu znesek za znamke, Karl Troha, Maribor, Slovenska ulica št. 2.

POSESTVO

obstoječe iz približno 20 oravov sadonosnika, travnika, njiv, lepega poslopja, 4 glave živine, ob glavni cesti blizu Maribora, zelo pripravo za mlekarkstvo in vrtnarstvo se proda za 200.000 dinarjev. — Vprašanja na Anton Kerenčič, Pesnica pri Mariboru. Posredovalci izkličeni!

KOMPTOARISTINJA

z večletno prakso, zmožna slovenskega, italijanskega in event. nemškega jezika v govoru in pisavi, se sprejme takoj v večje podjetje na deželi. — Ponudbe z sliko pod šifro »ADRIA« na upravištvu tega lista. 303

Naprodaj dvonadstropna hiša

z gostilniško obrtjo in trgovino ter več stanovanj na najbolj prometnem kraju na Gorenjskem. Cena po dogovoru. Cenj. dopisi pod »UGODNA PRILIKA« pošto-ležeče Jesenice-Fuzine, Gorenjsko. 289

Samo na debelo za preprodajalce!

Trakovi, moške in ženske nogavice, robci, čistilo za čevlje Brill, Ecla, Lit, različni glavnički, špaga, dišča mila, kratače, vzmetne zaponke, igle in sukanec, žensko perilo, gumbi, cigaretni papir, pismen papir i. t. d. S. Nicolo 19 GIACOMO LEVI S. Nicolo 19

Bukovo oglje, premoy,

plinov coke, drva za peč in štedilnike

Živo in gašeno apno,

strešniki, navadna opeka, cement Portland I. vrste

Daniele Pillin, Trst

ZALOGI: 29

Via Coroneo 25 telefon 13-06
Viale XX. settembre 94 telef. 241

Potri globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežutno vest, da je naša predobra, nepozabna mama oziroma stara mama in tašča

Ivana Bratina roj. Štrukelj

posestnica

dne 13. aprila 1921, ob 9 1/2, uri zvečer, po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v petek dne 15. aprila 1921, ob 4. uri popoldne, iz hiše žalosti v Ajdovščini na domače pokopališče.

AJDOVŠČINA, 14. aprila 1921.

Alojzij, posestnik, Fran, uradnik, Mirko, posestnik, sinovi. — Ivanka por. Lasič, Ernesta por. Malalan, Marica por. Jurca, hčere.

Ivan Dietz, zas. uradnik, Henrik Lasič, sod. nadsvetnik, Rudolf Malalan, posestnik, Josip Jurca, not. kandidat, zetl.

Tinca Bratina, Lojzka Bratina, Minka Bratina, sinahne.

Zoran, Božena, Dušan, Slavica, Dragica, Rudi, Anica, Mirica.

Ivanka, vnuki in vnukinje.

FELBERBAUM & ROLICH

287

(prej MEDŽET & KORITNIK)

Gorica — Corso Verdi šte. 7, vogal šolske ulice

Velika zaloga manufakturnega blaga za moške in ženske obleke, vsakovrstnega perila, nogavic itd., kakor tudi vseh potrebščin za krojače in šivilje. — Opreme za neveste!

Na debelo!

Cene brez konkurence.

Na drobno!

PODLISTEK

V. F. B.

V malem svetu

(22)

Ali, Klinar ni videl vsega tega in ni mislil na to. Ko ga je minula prva radost, se je zamislil v povsem drugačne misli. Nahajal se je v veliki stiski, pak je moral še v tem hipu govoriti z uradnim predstojnikom banke, pri kateri je služil. Vedel je, da so se po šestih uri uradniki razšli ter da najde predstojnika samega v uradu.

Denar mu je pošel in mu je trebalo drugega. Od matere je dobival pomoč le neredno in z veliko muko. Dedščina, ki jo je dobil pred dvema mesecema po svoji teti — pet-šeststo